

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

Comisia Economie, Buget și Finanțe

AMENDAMENT la proiectul legii bugetului de stat pentru anul 2025 nr. 358 din 04.12.2024

În conformitate cu prevederile art. 59 din Regulamentul Parlamentului și art. 17 alin. (2) din Legea despre statutul deputatului în Parlament nr. 39/1994, înaintez următorul amendament la proiectul legii bugetului de stat pentru anul 2025 :

1. La Anexa nr.3.1, compartimentul “Agenția Relații Interetnice”,
 - secțiunea „Politici și management în domeniul minorităților naționale” codul 2401, se modifică după cum urmează:
Textul “5678, 5” se modifică cu textul “ 7254,2”
 - secțiunea „Relații Interetnice” codul 2402, se modifică după cum urmează:
Textul “700,0” se modifică cu textul “ 4300,0”.

Argumentarea modificărilor la proiectul legii Bugetului:

Propunerea de la anexa nr.3.1, compartimentul „Agenția Relații Interetnice”, secțiunea „Politici și management în domeniul minorităților naționale” și secțiunea „Relații Interetnice” vizează alocare a 1575,7 mii lei pentru activități de reparare a Casei Naționalităților și a 3600 mii lei pentru realizarea programului “Consolidarea relațiilor interetnice în contextul integrării europene” (CRIn) și organizarea săptămânii etniilor în Republica Moldova.

Menționăm că, Casa naționalităților este un centru cultural, metodic și informativ al asociațiilor etnoculturale din Republica Moldova, care constituie un reper în activitatea acestora. Anual în incinta Casei Naționalităților se desfășoară circa 150 acțiuni etnoculturale, cum ar fi: expoziții, lansări de carte, festivaluri, manifestări de promovare a obiceiurilor și tradițiilor naționale, conferințe, mese rotunde, seminare, concerte,

spectacole, concursuri, sărbători naționale și alte evenimente cu participarea inclusiv a delegațiilor internaționale. Tematica activităților în mod obișnuit depășesc subiectele ce țin de relațiile interetnice, atrăgând oameni cu interese, practici și vârste diferite, influențând și promovând astfel spiritul de toleranță și dialogul intercultural în societatea moldovenească. În anul 2024 o serie din aceste evenimente socio-culturale organizate de către asociațiile etnoculturale, au reunit un număr estimat la 20000 de participanți.

Totodată, edificiul Casei Naționalităților nu a fost renovat de mai bine de 30 de ani. Este necesară suma de 155 euro pentru 1 m.p. x 20,1 lei (curs euro în anul 2025) x 100 m.p.). De asemenea, trebuie de înlocuit plăcile metalice amplasate pe fațada clădirii la nivelul etajului 3, deoarece sunt în stare deplorabilă și sub influența factorilor externi se pot prăbuși, creând pericol pentru viața colaboratorilor Agenției și vizitatorilor Casei Naționalităților.

În ceea ce privește realizarea Programului Național „Consolidarea relațiilor interetnice în Republica Moldova în contextul integrării europene – CRIn” menționăm că, Programul a fost lansat la 25 iulie curent, fiind inițiat și implementat de către Agenția Relații Interetnice în comun cu organizațiile etnoculturale și autorităților publice centrale și locale, cu sprijinul Guvernului Republicii Moldova. Programul a fost constituit din organizarea evenimentelor de informare și cultural-artistice ce au drept scop promovarea dialogului intercultural sub egida motto-ului oficial al Uniunii Europene – ”Unitate în diversitate”, dar și coeziunea cetățenilor Republicii Moldova indiferent de etnia.

Pe parcursul a cinci luni în cadrul Programului au fost desfășurate 31 de evenimente cultural-artistice în 11 raioane ale țării, inclusiv mun. Chișinău și UTA Găgăuzia cu participare a circa 50 de mii de cetățeni, ce reprezintă 12 de etnii conlocuitoare în Republica Moldova. Toate aceste evenimente au evidențiat valorile și diversitatea culturală din Republica Moldova și au reprezentat punți de comunicare, spații de dialog interetnic și apropiere între oameni, reamintindu-ne că diversitatea este o sursă de consolidare și inspirație, iar respectul reciproc și înțelegerea facilitează edificarea societății mai unite și mai armonioase. Totodată, s-a reușit să fie stabilită o comunicare interculturală între minoritățile naționale, care sunt parte a societății. În concluzie, acțiunile din cadrul programului CRIn au contribuit considerabil la procesul de integrare a comunităților etnice din țară în spiritul aspirațiilor europene.

Mijloacele solicitate pentru continuarea Programului CRIn sunt justificate de impactul, importanța și oportunitatea acestuia pentru consolidarea societății în contextul aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană.

Deputat în Parlament

Marcela NISTOR